***Український державний університет імені Михайла Драгоманова***
***Природничий факультет***

***РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)***

# ГЕОУРБАНІСТИКА

***Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)»***
*2-й семестр, 2025 рік вступу*
*денна (заочна) форми навчання*

***Галузь знань***
*А Освіта*
***Спеціальність***
*А4 Середня освіта*
***Предметна спеціальність***
*А4.07 Географія*
***Освітній рівень***
*другий (магістерський*

| | |
|---|---|
| ***Назва кафедри та викладач / викладачі*** | *Кафедра географії*<br>*Викладач: Щабельська Валентина Георгіївна*<br>*Інформація про викладача на сайті факультету: https://prf.udu.edu.ua/kafedra-geografii/*<br>*E-mail: v.h.shchabelska@udu.edu.ua* |
| ***I. Основна мета/цілі навчання*** | *Метою вивчення навчальної дисципліни «Геоурбаністика» є формування у здобувачів вищої освіти системи фундаментальних знань про закономірності виникнення, функціонування та розвитку міст і міських систем, особливості геопросторової організації урбанізованих територій, а також засвоєння дослідницьких навичок аналізу урбанізаційних процесів і розробки стратегій сталого розвитку міських просторів.* |
| ***II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі*** | *Навчальна дисципліна обов'язкова*<br>*Цикл професійної підготовки*<br>*Шифр у навчальному плані: ПП04* |

***III. Обсяг навчальної дисципліни***

| | ***Денна форма навчання*** | ***Заочна форма навчання*** |
|---|---|---|
| *Кількість кредитів* | *3 кредити* | *3 кредити* |
| *Загальна кількість годин* | *90* | *90* |
| *Лекційні заняття* | *16* | *6* |
| *Практичні заняття* | *14* | *6* |
| *Самостійна робота* | *60* | *78* |

| | |
|---|---|
| ***IV. Короткий зміст навчальної дисципліни*** | ***Змістовий тематичний модуль 1. Теоретико-методологічні засади геоурбаністики та урбанізаційні процеси***<br>*Тема 1. Методологічна база та історія дослідження геоурбаністики*<br>*Тема 2. Історія світових міст, основні етапи їх формування та становлення*<br>*Тема 3. Місто у сучасному світі: класифікація, типологія та географічне положення*<br>*Тема 4. Світовий феномен урбанізації: теорія, масштаби та сучасні тенденції*<br>***Змістовий тематичний модуль 2. Просторова організація, глобальний контекст та особливості розвитку міст України***<br>*Тема 5. Місто як система: морфологія, каркасний підхід та форми розселення*<br>*Тема 6. Глобальні міста, їх конкурентоспроможність та роль у глобалізованому просторі*<br>*Тема 7. Основи міської політики та міжнародний досвід сталого розвитку міст*<br>*Тема 8. Міста України: особливості їх розвитку, урбанізаційних процесів та просторового планування*<br>***Детальні теми лекційних, практичних/семінарських занять, питання до іспиту, теми і завдання для самостійної роботи та інше містяться на курсі у Moodle: https://dle.udu.edu.ua/course/view.php?id=2546*** |
| ***V. Результати навчання*** | ***ПРН 1****. Знання і розуміння теоретико-методологічних засад географічної науки, методологічних принципів географічних досліджень, просторових властивостей суспільства, глобалізації і регіоналізації світосистемних відносин;*<br>***ПРН 12****. Усвідомлення суті масштабів і розвитку глобальних, регіональних, місцевих процесів в геополітиці, в геоекономічному і соціальному просторі світу;*<br>***ПРН 15****. Володіння базовими знаннями про теорії територіальної організації суспільства і регіонального розвитку, принципи і фактори розміщення продуктивних сил, актуальні проблеми розвитку регіонів, особливості формування і функціонування регіональних суспільно територіальних систем, зміст і напрями регіональної політики.* |
| ***VI. Порядок та критерії оцінювання*** | ***Форми і методи поточного контролю*** |

| | |
|---|---|
| *Поточний контроль* | *Опитування (усні), доповіді, творчі роботи (презентації, командні проєкти), онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи.* |
| *Підсумковий контроль* | *Екзамен* |

*Оцінювання поточної успішності ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає:*

1. *Усна відповідь – 3 бали.*
2. *Тестування – 10 балів (2 тести по 5 балів кожен).*
3. *Творчі роботи – 20 бали (2 роботи по 10 балів кожна).*
4. *Виконання практичних завдань – 4 бали (2 роботи по 2 бали кожна).*
5. *Модульна контрольна робота – 8 балів.*

*Навчальна дисципліна завершується* ***екзаменом,*** *максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру, 60. Максимальна кількість балів за екзамен – 40. Разом – 100 балів.*

| | |
|---|---|
| | *До початку екзаменаційної сесії здобувач повинен набрати мінімум **35 балів**. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право складати залік чи екзамен. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він проходить ці навчальні дисципліни повторно на платній основі.*<br>*Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії.*<br>***Критерії оцінювання***<br>***Під час усних відповідей:***<br>*• повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість, емоційність та аргументованість; • використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.*<br>***Під час виконання письмових завдань:***<br>*• повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).*<br>***Рівень відповідності критеріям***<br>***Творчий рівень (90 – 100 балів).** Здобувач виконав програму навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.*<br>***Високий рівень (80 – 89 балів).** Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.*<br>***Достатній рівень (70 – 79 балів).** Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.*<br>***Задовільний рівень (65 – 69 балів).** Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.*<br>***Низький рівень (60 – 64 балів).** Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.*<br>***Незадовільний рівень:***<br>— ***35 – 59 балів з можливістю повторного складання.** Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;*<br>— ***0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.** Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.* |
| ***VII. Політика курсу*** | *Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Студент повинен ретельно готуватися до практичних робіт: виконувати всі завдання; опрацьовувати рекомендовану основну та допоміжну літературу, а також* |

| | |
|---|---|
| | *картографічний та статистичний матеріали тощо. Виконання практичних та індивідуальних завдань повинно відповідати вимогам, що висуваються до вирішення відповідного завдання та свідчити про його самостійність. Важливою є активна участь студентів в обговоренні питань теми як на лекційному, так і практичному заняттях. Пропущені заняття необхідно відпрацювати. Це можливо зробити як у дні консультацій відповідного викладача, графік яких завжди представлений на кафедрі географії, так і за особистою домовленістю з викладачем. Під час дистанційного навчання відпрацювання пропущених занять проводиться онлайн через платформи Google Meet або Zoom.* |
| ***VIII. Основні інформаційні ресурси*** | 1. *Гладкий О., Іщук С. Географія міст. Геоурбаністика. К.: Паливода А. В., 2014. 300 с.*<br>2. *Дронова О. Л. Геоурбаністика. К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. 419 с.*<br>3. *Гудзеляк І. Геоурбаністика і системи розселення: навчально-методичний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2026. 65 с.*<br>4. *Завальний О. В., Панкеєва А. М. Конспект лекцій з дисципліни «Геоурбаністика». Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 28 с.*<br>5. *World Urbanization Prospects 2025: Summary of Results. United Nations Department of Economic and Social Affairs. URL: https://desapublications.un.org/publications/world-urbanization-prospects-2025-summary-results*<br>6. *Globalization and World Cities (GaWC). URL: https://gawc.lboro.ac.uk/* |
| | *Обговорено та затверджено на засіданні кафедри географії протокол №___ від _____ серпня 202____ р.* |